

**ANALISIS UNSUR INSTRINSIK PADA KUMPULAN CERITA PENDEK
DAUN TERAKHIR KARYA O.HENRY SEBAGAI ALTERNATIF BAHAN
AJAR APRESIASI SASTRA PESERTA DIDIK KELAS XI SEKOLAH
MENENGAH ATAS**

Oleh

Mayang Permata Sari

NIM 175030004

ABSTRAK

Penelitian ini mengkaji analisis unsur instrinsik pada kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry sebagai alternatif bahan ajar apresiasi sastra peserta didik kelas XI Sekolah Menengah Atas. Tujuan dalam penelitian ini adalah mendeskripsikan hasil analisis unsur instrinsik kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry yang meliputi unsur instrinsik yaitu, tema, alur, tokoh, latar, sudut pandang, gaya bahasa, dan amanat. Tujuan penelitian ini adalah untuk mengetahui dan menganalisis unsur instrinsik yang terkandung dalam kumpulan cerita pendek dan kesesuaian hasil analisis sebagai alternatif bahan ajar dan tuntutan kurikulum. Unsur instrinsik merupakan unsur-unsur pembangun cerita pendek yang penting dalam karya sastra cerita pendek. Metode penelitian ini menggunakan penelitian deskriptif kualitatif. Data penelitian berupa kutipan-kutipan kalimat atau paragraf dalam kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry. Hasil penelitian menunjukkan dalam kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry terdapat 9 judul cerita pendek. Dari hasil temuan unsur instrinsik, terdapat tema, alur, tokoh, latar, sudut pandang, gaya bahasa, dan amanat dalam 9 judul cerita pendek dalam kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry. Analisis unsur instrinsik pada kumpulan cerita pendek Daun Terakhir karya O.Henry sebagai alternatif bahan ajar apresiasi sastra peserta didik kelas XI Sekolah Menengah Atas sudah sesuai dengan tuntutan kurikulum dan bahan ajar di kelas XI SMA, yang memuat KI, KD 3.6 yaitu menganalisis unsur-unsur pembangun cerita pendek dalam kumpulan cerita pendek. Dan modul yang telah dibuat peneliti dan dinilai oleh ahli guru bahasa Indonesia dan dosen ahli bahasa Indonesia layak digunakan sebagai bahan ajar unsur-unsur pembangun cerita pendek di kelas XI Sekolah Menengah Atas.

Kata Kunci: analisis, unsur instrinsik, kumpulan cerita pendek, bahan ajar

**ANALYSIS OF INTRINSIC ELEMENTS IN O.HENRY'S LAST
COLLECTION OF SHORT STORIES BY O.HENRY AS ALTERNATIVE
TEACHING MATERIALS OF LITERATURE APPRECIATION FOR HIGH
SCHOOL CLASS XI SMA STUDENTS**

**By
Mayang Permata Sari
NIM 175030004**

ABSTRAC

This study examines the analysis of intrinsic elements in a collection of short stories from the last Leaf by O.Henry as an alternative teaching material for literary appreciation for students of class XI high school. The purpose of this study is to describe the results of the analysis of the intrinsic elements of the collection of short stories from the last Leaf by O.Henry which includes intrinsic elements, namely, theme, plot, character, setting, point of view, language style, and message. The purpose of this study was to determine and analyze the intrinsic elements contained in a collection of short stories and the suitability of the results of the analysis as alternative teaching materials and curriculum demands. Intrinsic elements are the building blocks of short stories that are important in short story literary works. This research method uses descriptive qualitative research. The research data are in the form of excerpts from sentences or paragraphs in a collection of short stories from the last Leaf by O.Henry. The result of the research shows that in the collection of short stories, the last Leaf by O.Henry, there are 9 titles of short stories. From the findings of intrinsic elements, there are themes, plots, characters, settings, points of view, language styles, and messages in 9 short story titles in the collection of short stories from the last Leaf by O.Henry. The analysis of the intrinsic elements in the collection of short stories from the last Leaf by O.Henry as an alternative teaching material for literary appreciation for students of class XI high school is in accordance with the demands of the curriculum and teaching materials in class XI SMA, which contains KI, KD 3.6, namely analyzing the elements short story builder in short story collection. And the module that has been made by researchers and assessed by expert Indonesian language teachers and lecturers of Indonesian language experts is appropriate to be used as teaching material for the elements of short story building in class XI of Senior High School.

Keywords: analysis, intrinsic elements, collection of short stories, teaching materials.

**ANALISIS UNSUR INSTRINSIK DINA RIRIUNGAN CARITA PONDOK
DAUN PAMUNGKAS DAMELAN O.HENRY MINANGKI ALTERNATIF
BAHAN WULANG APRESIASI SASTRA PESERTA DIDIK KELAS XI
SEKOLAH MENENGAH ATAS**

ku

Mayang Permata Sari

NIM 175030004

RINGKESAN

Panilitian ieu nalungtik analisis unsur intrinsik dina kumpulan carita pondok tina Daun panungtung ku O. Henry salaku bahan pangajaran alternatif pikeun aprésiasi sastra pikeun murid kelas XI Sekolah Menengah Atas. Tujuan tina panilitian ieu nyaéta ngadéskripsikeun hasil analisis unsur intrinsik sareng ekstrinsik tina kumpulan carita pondok tina Daun panungtung ku O. Henry anu kalebet unsur intrinsik, nyaéta, téma, plot, karakter, setting, point of tingalian, gaya basa, sareng pesen. Tujuan tina ieu panalungtikan nyaéta pikeun nangtoskeun sareng nganalisis unsur intrinsik anu aya dina kumpulan carita pondok sareng kasaluyuan hasil analisis salaku bahan pangajaran alternatif sareng pamarekan kurikulum. Unsur intrinsik mangrupikeun blok wangunan carita pondok anu penting dina literatur carita pondok. Metode ieu panalungtikan nganggo panilitian kualitatif deskriptif. Data panilitian dina bentuk kutipan atanapi alinea dina kumpulan carita pondok tina Daun panungtung ku O. Henry. Hasil tina panilitian nunjukkeun yén dina kumpulan carita pondok, Daun panungtung karya O. Henry, aya 9 judul carita pondok. Tina pamanggihan unsur intrinsik, aya téma, alur, tokoh, setting, sudut pandang, gaya basa, sareng pesen dina 9 judul carita pondok dina kumpulan carita pondok tina Daun panungtung ku O. Henry. Analisis unsur intrinsik sareng ekstrinsik dina kumpulan carita pondok tina Daun panungtung ku O. Henry salaku bahan pangajaran alternatif pikeun aprésiasi sastra pikeun siswa kelas XI Sekolah Menengah Atas saluyu sareng pamarekan kurikulum sareng bahan ajar di kelas XI Sekolah Menengah Atas, anu eusina KI, KD 3.6, nyaéta ngaanalisis unsur pangwangun carita pondok dina kumpulan carita pondok. Sareng modul anu parantos dilakukeun ku panaliti sareng dipeunteun ku guru basa Indonésia ahli sareng dosen ahli bahasa Indonésia cocog pikeun dijantenkeun bahan ajar pikeun unsur ngawangun carita pondok di kelas XI Sekolah Menengah Atas.

Kata kunci: analisis, unsur intrinsik, kumpulan carita pondok, bahan ajar

